

температурних значень для цього шкідника. Тому доцільним є проведення подальших спостережень, з метою вивчення даної залежності.

Таким чином, аналізуючи вплив погодних умов за досліджуваний період на фенологію розвитку цикадки білої, можна зробити висновок, що оптимальним для розвитку поліфага є температурний діапазон 19-27°C. Обмежуючим фактором для розвитку популяції цикадки білої є температура повітря нижча 17°C. Надмірна кількість опадів, а особливо при несприятливих температурних умовах, сприяє скороченню її популяції. Оскільки вказані температурні умови є характерними практично для усіх кліматичних зон України, сьогодні існує реальна загроза стрімкого поширення цикадки білої (*Metcalfa pruinosa*) по усій території нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Wilson S.W., Lucchi A. Distribution and ecology of *Metcalfa pruinosa* and associated planthoppers in North America (Homoptera: Fulgoroidea) // Atti della Accademia Nazionale Italiana di Entomologia. 2001. Anno 49. P. 121 -130.
2. Gnezdilov V.M. *Metcalfa pruinosa*, Sugonyaev E.S. First record of (Homoptera: Fulgoroidea: Flatidae) from Russia // Zoosystematica Rossica 2009. Vol. 18 2 . P. 260–261.
3. Uzhevskaya S.F., Popova E. N., Ryzhko V. E. Be laya tsikadka (Say, 1830) v Odessa [White leafhopper (Say, 1830) in Odessa] // Visnyk Harkivskogo natsional nogo agrarnogo universytetu. Seriya «Fitopatolo giya ta entomologiya» 2012. N 11. P.123–133.

УДК 502.131

КОНЦЕПЦІЯ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Прогонюк Л.Ю., канд. юрид. наук, доцент
e-mail: progluda@i.ua

Миколаївський національний аграрний університет, Україна

Сьогодні прояви глобалізації виокремлюються системною інтеграцією світових ринків і регіональних економік, всіх напрямків життєдіяльності суспільства. Вважається, що результатами таких процесів є прискорене економічне зростання, впровадження сучасних технологій і методів управління. Важливо відмітити, що зміни, які викликані процесами глобалізації, носять глибинний характер та, звісно, зачіпають усі сфери життєдіяльності. Глобалізація залишається потенціальним міцним і динамічним чинником економічного зростання та розвитку. Адже, основна задача сучасності полягає у тому, щоб глобалізація сприяла, передусім, підвищенню добробуту усього населення планети, про що неодноразово заявлялося на різних міжнародних форумах світового масштабу. В той же час, глобалізаційні процеси, які активно діють в усіх сферах життєдіяльності суспільства, мають ряд негативних

наслідків. В багатьох країнах світу, в таких, як Зімбабве, Сомалі, Ліберія загострюється глобальна проблема бідності, відсталості, голодування.

Важко не погодитися з думкою Захарової Т., що після світової кризи 2009 року світова економіка знаходиться в зоні невизначеності щодо подальшого вектора розвитку. Крім того, ситуацію посилює цілий спектр явищ, які синергетично посилюють одне одного як антропогенно, так й суцього економічного характеру (універсальний принцип «кумулятивної причинності» Т.Веблена): зміна клімату; зростання цін на базові продовольчі товари; погіршення біорізноманіття і поставок екосистемних послуг; падіння доступності водних ресурсів; зростання кількості техногенних аварій; неефективне використання значних вливань у світову фінансову систему ліквідних активів тощо [1, с.28].

Безумовно, за таких умов, світовому суспільству необхідна нова концепція розвитку, яка дозволить вирішити соціальні, фінансові, паливні, кліматичні та інші проблеми комплексно і досягти не тільки кількісного зростання, але й суттєвих якісних і реальних покращень. Фундаментальні дослідження відомих учених світу, таких як Х.Хендерсон, Л.Браун, Р.Мюррей, К.Галлахер, Р.Раст, Є.Мухлеггер, Л.Маргуліс, Д.Кортен, Б.Фаллер, Х.Делі, П.Хоукен та інших, показали необхідність змін принципів господарювання. Сьогодні багато країн, враховуючи досвід недоліків глобалізаційних процесів, активно шукають нові моделі подальшого розвитку.

Уперше термін «зелена економіка» використала група провідних вчених: Д. Піарс, А. Маркандіа, Є. Барбієр у звіті Уряду Великобританії «Концепція зеленої економіки» (1989 р.) (Green Economy Initiative) – однієї з дев'яти антикризових ініціатив, ця концепція стала загальновідомою. У дослідженнях міжнародної організації ЮНЕП зазначається, що концепція «зеленої економіки» «...може вирішити поточні завдання та надати можливості для стратегії економічного розвитку всіх народів». Експерти ООН з охорони навколишнього середовища розглядають «зелену економіку» як таку, що сприяє «...поліпшенню добробуту людей та соціальній рівності, значно зменшуючи екологічні ризики й екологічні дефіцити» [2]. Вчені Данії визначають «зелену економіку» як процес трансформації, що нівелює диспропорції та дисфункції сучасної економіки, і результатом якого є добробут людства та справедливий доступ до ресурсів для кожного члена суспільства в умовах екологічної та економічної цілісності [3].

У світовій практиці поряд із «зеленою економікою» існують концепції «зеленого зростання» та «сталого розвитку». Як слушно відмічає Квач Я., їх основною метою є забезпечення раціонального використання можливостей навколишнього середовища під час організації господарської діяльності, кожна з яких містить і забезпечення соціальної справедливості. [4, с. 53].

Сутність розвитку «зеленої економіки» полягає в впровадженні ресурсозберігаючих технологій та більш безпечних виробництв; переході до переважного використання відновлюваних енергетичних ресурсів; інвестиціях у розвиток «зеленої інфраструктури»; вторинному використанні ресурсів;

підвищенні добробуту за рахунок екологізації виробництва та споживання. Підвищення доходів і рівня зайнятості забезпечується за рахунок державних і приватних інвестицій, що, з одного боку, сприяють зменшенню викидів вуглецю і зниженню рівня забруднення, а з другого – підвищують ефективність використання енергії та ресурсів і запобігають втраті біорізноманіття. Такі інвестиції потребують стимулювання з боку держави за допомогою цільових державних витрат, реформ у галузі податкової та регуляторної політики.

В усіх визначеннях поняття «зелена економіка», запропонованих міжнародним співтовариством, ставиться акцент на взаємопов'язаності збереження довкілля, економічного зростання та соціальної складової. Проте слід зазначити, що уряд кожної країни розробляє та впроваджує власний підхід до розробки концепції «зеленої економіки» з урахуванням особливостей господарювання, традицій та іншої територіальної специфіки. Всі ці обставини дають підстави включати в цей об'єкт державного регулювання широкий набір методів та механізмів управління, які, у свою чергу, варіюються та адаптуються відповідно до державної політики країни.

Список використаних джерел:

1. Захарова Т.В. «Зеленая» экономика как новый курс развития: глобальные и региональные аспекты. *Вестник Томского государственного университета*. 2011. № 4 (16). с.28-38.
2. Організація Об'єднаних Націй (ООН) [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу : <http://www.un.org/ru/>.
3. Датская Организация по возобновляемым источникам энергии (Danish Organisation for Renewable Energy)[Электронный ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступа : <http://www.ove.org>.
4. Квач Я.П. «Зелена» економіка: можливості для українців. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Випуск 6, 2015. С. 52-56.

УДК 633.11:631.547:551.583

ОЦІНКА ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ТРИВАЛІСТЬ ПЕРІОДІВ ВЕГЕТАЦІЇ ТА СПОКОЮ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Самець Н.П., науковий співробітник
e-mail: nataliyasamets@gmail.com

Грицевич Ю.С., молодший науковий співробітник
e-mail: ternopilds@ukr.net

Ворончак М.В., молодший науковий співробітник
e-mail: ternopilds@ukr.net

*Тернопільська державна сільськогосподарська
дослідна станція ІКСГП НААН, Україна*

Зміни клімату – надзвичайно актуальна проблема як для аграрної науки, так і для сільськогосподарського виробництва України в цілому. Науковці